Cím: **Játsszunk újra: archív anyagok mozgóképes (újra)feldolgozása**

Kódok: M-KF-301-FS-262701-02, M-KF-E-301-FS-262701-02, B-KF-401-FS-262701-02

Hirdető: Mesterképzések Iskolája

Környezet **Vetítő** (Stúdió, műterem vagy műhely)

Kurzus adatok			**Tantárgy adatok**			
Kurzus típusa	Kontaktóra	Otthoni munkaóra	Befoglaló tantárgy	Tantárgy típusa	Félév	Tantárgy kreditértéke
Gyakorlati, KFI	48	24	-	Szabadon választható	2026. 27/I.	5

Ajánlás

A félév során a hallgatók saját családi vagy személyes audiovizuális anyagaikból kiindulva fejlesztenek rövid dokumentumfilmes projekteket. A kurzus így azoknak a hallgatóknak ajánlott, akiket érdekel a személyes archívum, az emlékezet és a dokumentumfilm kapcsolata, a múlt mozgóképes újraértelmezésének lehetőségei. Elsősorban media design, animáció és fotográfia szakos hallgatókat várunk.

Rövid leírás

Mire jók az archív családi videók? Van-e önmagukon túlmutató jelentőségük, vagy elfogadjuk őket úgy, mint a múlt objektív lenyomatait? Mit tud kezdeni az alkotó egy régi, családi fotóalbummal, egy általános iskolai ellenőrzővel, egy gyermekkori hangfelvétellel és a múlt egyéb relikviáival? A kurzus a személyes archívumból fennmaradt audiovizuális és tárgyi emlékekből kiinduló dokumentumfilm-készítést tűzi ki céljául.
Egy videó az óvodai ballagásról, a családi nyaralás során készült fénykép, de akár egy tárgy a múltból is képezheti a dokumentumfilmes újrafelhasználás alapját, a múlt újrajátszásának elméleti kiindulópontját. A filmkészítési folyamat jelentheti meglévő archív videók és fényképek új kontextusba helyezését újravágással, narrálással, az emlékhez kötődő személyekkel való interjúk készítését, egykori terekbe való visszatérést, de ugyanennyire érvényes lehet a múltbéli jelenet performatív újrajátszása egy családtaggal vagy akár animált figurákkal. Azonban a folyamat itt nem áll meg: a cél, hogy a jelenben életre hívott múlt felidézésére és interpretálására tett filmes kísérlet a múlt objektív jellegének megkérdőjelezhetőségéről, az emlékezés szubjektív természetéről indítson el vitát. Olyan személyes interpretációkról és saját alkotói reflexiókról van szó, amelyek mentén feltehető a kérdés: mennyiben tekinthető a múlt objektívnek, és mennyiben – a Bill Nichols-i értelemben – fantazmagórikusnak, a jelenben keletkező szubjektív fikciónak?
A kurzus tehát nem csupán kísérletezés az archívumból kiinduló személyes dokumentumfilm készítésére, és e gyakorlat elméleti, filmtörténeti keretbe illesztésére, hanem a létrejövő hallgatói művekkel összefüggésben diskurzust és értelmezési lehetőséget kínál a személyes, alkotói eszközökkel életre hívott múltmegidézés folyamatáról. A filmkészítési gyakorlat és az elméleti háttér bemutatása mellett meghívott előadó is színesíti a témában való elmélyülést. A kurzus során intézmény-és múzeumlátogatásra is sor kerül, melynek során a hallgatók külső szakértők bevonásával az archívum fogalmával új aspektusból is megismerkedhetnek.

Oktatók				
Oktató neve	Elérhetősége	Órasz áma	BIO	Fogadóóra
Gyimesi Anna	annagyimesi.film@gmail.com	48	Gyimesi Anna filmrendező és doktorjelölt. Kutatása a dokumentumfilm és a fikció határterületeire koncentrál, különös tekintettel a múltrekonstrukció dokumentumfilmes lehetőségeire, amely témát EKÖP-kutatása (az 1972-es Csertő utcai paneltűz dokumentumfilmes rekonstrukciója/2024-25/) és zárt konzultáció (A véletlen dramaturgiája, 2024/25/I) keretében a korábbi években is vizsgálta. Figyelmének fókuszában a trauma, az újrajátszás és a személyes archívum kapcsolata áll.	egyeztetés szerint

Félév menete	
A kurzus formátuma Heti 4 kontaktórás szemináriumi és gyakorlati kurzus.	Órarendi időpontok Péntek, heti 4 kontaktóra
Az egyes foglalkozások jellege és ütemezésük, tanári közreműködés jelölése A félév során közös vetítések, elméleti háttér megismertetése, szemináriumi beszélgetések meghívott előadóval, rövid gyakorlati feladatok, csoportos projektkonzultációk váltják egymást. A hallgatók folyamatosan fejlesztik saját dokumentumfilmes projektjüket.	

Hetek	Dátum	Heti tartalom	Műhely/speciális terem
1.	9.11.	Bevezetés: Múlt, archívum és dokumentumfilm Elmélet: A múltreprezentáció mozgóképes kísérletei filmtörténeti kontextusba helyezve. A posztmodern dokumentumfilm és a valóság kapcsolata. Gyakorlat: Rövid bemutatkozó feladat a következő órára: minden hallgató hoz egy személyes archívumot idéző tárgyat vagy képet, amelyet megoszt a csoporttal, ez képezheti majd a vizsgamunka alapját.	Vetítőterem
2.	9.18.	Elmélet: Bill Nichols amerikai filmteoretikus fantazmagória-elmélete. Gyakorlat: mindezek alapján rövid elemzés egy dokumentumfilm-részletről, közös órai munkaként. A személyes, hallgatói archívumok bemutatása.	Vetítőterem
3.	9.25.	Elmélet: A személyes dokumentumfilm. Gyakorlat: órai, releváns filmrészletek bemutatása és az arra való reflexió. Közös diskurzus a lehetséges egyéni filmekről. Házi feladat: rövid archív családi videofelvétel vagy fotó mozgóképes újrafeldolgozása, újrafelhasználása, narrációval vagy anélkül.	Vetítőterem
4.	10.02.	Elmélet: a found footage és a családi archív lehetséges újrafelhasználása. Magyar példák: Forgács Péter filmjei. Gyakorlat: vetítés, vita a found footage és családi archívum felhasználásának etikai vonatkozásairól. Házi feladat átbeszélése.	Vetítőterem

5.	10.9. (egyeztetés alatt)	Intézménylátogatás: Néprajzi Múzeum	Külső helyszín
6.	10.19-ei hét (egyeztetés alatt)	Otthoni házi feladat a következő alkalomra.	
7.	10.30.	Elmélet: a személyes interjú mint múltfelidéző technika. Példafilm-részletek: *Shoah*, *The Thin Blue Line*, stb. Gyakorlat: az otthoni feladatként kiadott interjúkészítés folyamatának megvitatása, tapasztalatok. Házi feladat: nagyon rövid interjú egy múltbéli emlékről, a hangsúly a beszéd alapú múltfelidézésen van. Lehet ez családtaggal,baráttal, de a hallgató maga is felveheti egy emlékét, interjúvoló nélkül.	Vetítőterem
8.	11.06.	Elmélet: a posztmodern dokumentumfilm. Gyakorlat: házi feladat bemutatása, majd egyéni projektek előrehaladásának demonstrálás, közös megbeszélése.	Vetítőterem
9.	11.13.	Elmélet: performativitás, újrajátszás és a múlt traumája. Meghívott előadó: Margitházi Beja. Gyakorlat: példafilm-részletek vetítése (Lola Arias munkái, *The Act of Killing*, *The Khmer Rouge Death Machine*, stb.), közös reflexió. A tér szerepe. Házi feladat: emlékhez fűződő tér mint archívum meglátogatása, felvételek készítése	Vetítőterem
10.	11.20.	Elmélet: archívot, interjúhelyzetet és újrajátszást ötvöző dokumentumfilmek: *The Thin Blue Line, Landscape Suicide*, stb. Hang és kép. A narráció szerepe a múltfelidéző személyes dokumentumfilmben. Gyakorlat: házi feladat átbeszélése.	Vetítőterem
11.	11.27.	Elmélet: Az animáció helye a múltfelidézésben: *Waltz with Bashir*, *The Missing Picture*, *The Mother of All Lies*, stb. A narráció szerepe. Gyakorlat: egyéni projektek előrehaladásának átbeszélése, reflexió egymás munkáira. Egyéni vizsgafeladatok előrehaladásának megvitatása.	Vetítőterem

12.	12.04.	Hallgatói vizsgamunkák közös vetítése, reflexió, értékelés.	Vetítőterem

Kurzusteljesítés feltételei, követelmények és értékelés				
A hallgatók tennivalói, feladatai				
Követelmény, beadandó munka	Értékelés módja	Értékelés szempontjai	Leadási határidő, alkalom	Súly az érdemjegyben
Aktív részvétel	Folyamatos oktatói értékelés	Reflexió minősége, együttműködés	egész félév	20%
Kisfeladatok	Gyakorlati bemutatás	Szorgalom, archívumhasználat	egész félév	30%
Projektfejlesztés	Konzultációk	Koncepció kialakítása, fejlesztése	6-11. hét	20%
Vizsgamunka	Vetítés + prezentáció	Filmes megvalósítás, a munkára való saját reflexió	12. hét	30%
Általános, átfogó feltételek A kurzus teljesítésének feltétele az aktív órai jelenlét, a kisfeladatok megvalósítása és a végső, egyéni projekt folyamatos fejlesztése. A hallgatóknak a félév során saját archív anyagokra épülő rövid dokumentumfilmes projektet kell létrehozniuk.				

Jegyzetek és irodalom
Kötelező irodalom Bill Nichols: *Documentary Reenactment and the Fantasmatic Subject* Linda Williams: *Mirrors without Memories: Truth, History, and the New Documentary.*

Kurzus jegyzetei, prezentációi
Ajánlott irodalom
Bill Nichols: *Introduction to Documentary* Stella Bruzzi: *New Documentary*

Tanulási eredmények	
Tudás	A hallgató megismeri a found footage, a reenactment és a személyes dokumentumfilm elméleti hátterét, az archívum és emlékezet kapcsolatát, dokumentumfilmes hagyományát, illetve a dokumentumfilm és fikció közötti átmeneteket.
Képesség	A hallgató képesé válik személyes archív anyag kreatív filmes feldolgozására, rövid dokumentumfilmes projekt önálló megtervezésére és kivitelezésére, és ennek részeként a hang, kép és narráció tudatos alkalmazására, kritika,reflexió megfogalmazására.
Attitűd	A hallgató érzékennyé és kritikussá válik a személyes emlékezet dokumentumfilmes reprezentációjával, valamint a dokumentumfilm mint valóságreprezentációs eszköz kérdéseivel szemben, továbbá megismeri az archív anyagok etikai használatának problémáit.
Autonómia és felelősségvállalás	A hallgató önállóan képes saját kutatási és alkotói folyamatának megszervezésére, saját projektjének fejlesztésére, valamint személyes és archív anyagok kreatív használatára.

Felmentés
<u>Nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól.</u> Felmentés adható egyes feladatok teljesítése alól, illetve egyes órákon való részvétel alól. Más, tevékenységgel egyes feladatok kiválhatók. Teljes felmentés adható. A teljes vagy részleges felmentés részleteit a hallgatónak az oktatóval és a szakvezetővel szükséges egyeztetnie.

Tantervi kapcsolatok		
Tantárgy	Kapcsolódó kurzusok (párhuzamosságok)	Kurzus érdemjegy aránya a tantárgyban

A tantárgy előfeltételei a tantervi háló szerint:	Szabadon választott esetén sajátos előfeltételek vagy a kurzus felvételére vonatkozó esetleges sajátos előfeltételek:	Szabadon választhatóként felvehető?
		Igen/Nem

Mesterséges intelligencia használatára vonatkozó irányelvek és szabályok a kurzusban
A mesterséges intelligencia egyetemi használatára a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Mesterséges Intelligencia és Plágiumszabályzata vonatkozik.

Alapanyagigény	**Ki biztosítja?**
Amennyiben a kurzus nem a vetítőben (moziterem) valósul meg, úgy minél nagyobb kijelzős TV vagy vászon + hangfal. A hallgatói projektekhez kép-és hangrögzítő berendezések, vágószoftver	Tech Park / Hallgató

Egyéb információ, megjegyzések
Szabadszavas válasz szükséges, vagy üresen hagyható Amennyiben a kurzusra vonatkozik a Szellemitulajdon-kezelési Szabályzat 6. § (1) kötelező elem: „A jelen kurzus, illetve az annak során végzett tevékenység az Egyetem 2021. szeptember 1-én hatályba lépett Szellemitulajdon-kezelési Szabályzat 6. § (1) bekezdésének hatálya alá esik, így a résztvevő hallgatók a Szabályzat 6. § (3) bekezdésének megfelelően szerződést kötnek az Egyetemmel többek között arról, hogy a kurzus során előállított szellemi alkotásaikkal kapcsolatos vagyoni jogok, felhasználási jogok átadásra kerülnek az Egyetem részére a hivatkozott szerződésben meghatározott feltétek szerint. Továbbá, a Hallgató a teljes kurzussal kapcsolatban teljeskörű titoktartásra kötelezett -különösen a kurzus tárgyával, a tevékenységgel és az elkészült alkotásokkal, munkákkal, egyéb eredményekkel, továbbá azok elkészítésének körülményeivel kapcsolatban - így azokról információt mással nem közölhet, nem publikálhat, nem hozhat nyilvánosságra, kivéve, ha a kurzus elvégzéséhez aláírt írásbeli szerződésben ettől eltérően rendelkeznek. Fentiek elfogadása a kurzus felvételének alapfeltétele. A „tárgyfelvétel” menüpont kiválasztásával a hallgató kijelenti, hogy tudomással bír ezekről a körülményekről és a vonatkozó szerződés megkötésében közreműködik.